

Koncert, színház és film egyben

Betyárjáték a nemzeti összetartozás napján

2016. június 8., 09:58, 804. szám

A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület szervezésében, együttműködve a KMKSZ-szel és Magyarország Ungvári Főkonzulátusával Ungváron bemutatták a magyar Nemzeti Színház, a HídMédia Kft. és a Rackajam együttes *Betyárjáték* című közös produkcióját. A Kárpátaljai Megyei Ukrán Zenei-Drámai Színház nézőtere teljesen megtelt az ünnepi előadás alkalmából.

Az előadást megelőzően a színház előtti romos szökőkútnál találkoztam a rendezővel, Szomjas György Kossuth-díjas filmrendezővel, aki az előadás kapcsán elmondta: „Ez egy elég különös előadás: a Nemzeti Színház produkciója, de voltaképpen mi külsősök vagyunk a Nemzeti Színházban, Jantyk Csaba producer is, a zenészek is, meg a táncosok is. Egyedül Olt Tamás színész, aki a narrátor szerepét kapta, ő színházi ember. Az előadás voltaképpen egy koncert, amely föl van dúsítva filmrészletek vetítésével, tánccal, szövegekkel. Tehát egy speciális színházi produkció, nem egy hagyományos előadás. Érdekessége, hogy a rock and rollnak és a népzenenek egy sajátos találkozását láthatjuk. Ferenczi György és a Rackajam népzeneészekkel kiegészülve eljátszanak egy dalsorozatot, amely egyben elmeséli a betyárok történetét is. A táncosok ezt illusztrálják, és a kivetített filmrészletek is ezt festik alá. A dalok nagy része a Rackajam repertoárjában már megvolt, csak egypár dal volt, amelyeknek a beépítését a műsorba én kértem.”

A neves filmrendező elmondta, hogy ez az első színházi rendezése; a kritikákat nem olvassa, viszont az elégedettséggel tölti el, hogy Budapesten telt házzal játszották az eddigi kilenc előadást, és bízik abban, hogy a kárpátaljai közönségnek is tetszeni fog.

Az előadás előtt Kovácsné Molnár Eleonóra, a Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület elnöke köszöntötte a közönséget, és külön a meghívott vendégeket: Kövér Lászlót, a Magyar Országgyűlés elnökét, Keskeny Ernő kijevei magyar nagykövetet, Buhajla József és Szalipszki Endre ungvári és beregszászi magyar főkonzulokat, Brenzovics Lászlót, a KMKSZ elnökét, parlamenti képviselőt, valamint Barta Józsefet, a KMKSZ és a Kárpátaljai Megyei Tanács alelnökét.

Kövér László ünnepi beszédében hangsúlyozta: „2010. június 4-én az Országgyűlés azért fogadta el a nemzeti összetartozás melletti tanúságtételről szóló törvényt, mert ezt a napot

akartuk a jelképévé tenni annak a súlyos áron megszerzett bizonyosságnak, hogy amit a magyarok szeretete, felelőssége és tudatossága összetart, azt idegen erő és kényszer nem tudja széttépni.” Az Országgyűlés elnöke felidézte a trianoni szerződés Magyarországnak és a magyar nemzetnek okozott veszteségeit, majd kijelentette: „Száz esztendő távlatából a nemzeti összetartozás napja nemcsak arra alkalmas, hogy számba vegyük a trianoni döntés kapcsán az ellenérdekelt külső erők által a magyarság rovására elkövetett bűnöket, hanem arra is, hogy tudatosítsuk – Széchenyi szavaival – „az önmagunk iránti hűtlenségeket”, azaz tudatosítsuk mindazon magyar bűnöket, hibákat és mulasztásokat, amelyek hozzájárultak a trianoni tragédiához”. A politikus kifejtette: „A mai napon azonban nemcsak emlékezünk, hanem hálát is adunk a Gondviselőnek azért, hogy az elmúlt évszázadban mi, magyarok, az ő segítségével bebizonyítottuk, hogy nemzeti összetartozásunk erősebb, mint azon erők, amelyek szét akartak és szét akarnak szakítani bennünket. A mai napon történő egyidejű emlékezést és ünneplést a nemzeti tudatosság kapcsolja össze, a bennünk rejlő feszültséget a magyarok jövőbe vetett hite és élni akarása oldja föl. Trianon lélektani örökségét csak akkor tudjuk felszámolni, ha a magyarság nemzeti összetartozását erősíteni tudjuk a XXI. században. A magyarok nemzeti összetartozásának alapja pedig a keresztény szellemi gyökereinkből, magyar nyelvünkől, kultúránkból és történelmünkől táplálkozó azonosságtudat és nemzeti tudatosság. Ez a magyarság legfontosabb erőforrása a XXI. században, ez lehet az erő, amelynek segítségével nemzetközi jogrendet és államhatárokat nem sértő és korszerű módon tudjuk segíteni a teljes Kárpát-medencei magyarság szülőföldjén való boldogulását, a magyarság lelki és anyagi erejének összpontosítását. A magyar tudatosságon alapuló nemzeti összetartozás stratégiai erőforrásunk a XXI. században. Történelmi szétszórattatásunk hátrányából ezen erőforrással tudunk előnyt faragni egy olyan új világban, amelyben az igazi nyerteseknek nem a nagyok, hanem a tudatosak fognak bizonyulni. A XXI. századunk nagy erőpróbái nem a múltból ismeretes elszenvedett területfoglaló háborúk, hanem újszerű, tudatfoglaló küzdelmek lesznek, amelyben a szilárd azonosságtudatot nélkülöző közösségek bizonyosan veszteseivé válnak az egzisztenciális küzdelmeknek is. Mi, magyarok nem akarunk többé sem vesztese, sem áldozatai lenni az előttünk álló időknek” – hangsúlyozta Kövér László, majd a kárpátaljai magyar közösség helytállását elismerve a következőképpen fogalmazott: „Tisztelt kárpátaljai honfitársaink, a legmostohább trianoni sors a Kárpát-medencében önöknek jutott, ezért önöké, kárpátaljai magyaroké a legnagyobb teljesítmény is, hogy, bár nagy áldozatok és fájdalmas veszteségek árán, de öntudatos magyar közösségként megmaradtak a szülőföldjükön. Mindvégig hűségesek maradtak a magyar nemzethez, és mindig lojális értékteremtő állampolgárai maradtak annak az államnak, amely éppen szülőföldjükre költözött.” Kövér László a magyar állam és minden magyar ember nevében megköszönte a kárpátaljai magyarság helytállását egy olyan világban, amelyben a legnagyobb teljesítmény a közösségi megmaradás. „A Kárpát-medencében ezer esztendő mögöttünk, s hitünk szerint ezer esztendő előttünk. Őseinken múltott, rajtunk és utódainkon múlik. Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” – zárta ünnepi beszédét a Magyar Országgyűlés elnöke.

A házelnök jövőbe vetett hitet erősítő szavai után felemelkedett a függöny, és elkezdődött a már idézett Szomjas György rendezte, Kovács Norbert „Cimbi” által koreografált, koncertfilmszínházként definiált, valóban egyedi és különleges előadás. Ferenczi György és a Rackajam megzenésített versszövegeket és az egykori betyárok – koruk sajtósági lázadó – világát megidéző dalokat játszott, a rájuk jellemző módon mesterien ötvözve a magyar népzene és a modern zenei műfajok elemeit. Kivételes élmény volt Kovács Norbert „Cimbi” néptáncosainak hihetetlen erőt sugárzó lendületes produkciója, amelyet arnyjáték és Szomjas György filmjeiből bejátszott részletek tettek egységes előadássá. Mindezt kitűnően egészítette ki Olt Tamás a narrátor szerepében, aki korabeli újsághíreket idézve szörnyülködött a

betyárok tettein, képviselve a rémtetteken szörnyülködő, ugyanakkor a betyárokkal együtt érző népet – azaz minket.

Szomjas Györgynek igaza lett, az előadás tetszett a kárpátaljai közönségnek, amely többször is visszatapsolta a művészeket, akiket őszinte köszönet illet a kivételes és maradandó élményért.

Badó Zsolt